

POWOŁANIE ZESPOŁU POWYPADKOWEGO

Michał Abramowski

Postępowanie powypadkowe przeprowadza zespół powypadkowy. Obowiązek powołania tego zespołu ciąży na pracodawcy zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 1.7.2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. Nr 105, poz. 870). Ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku jest przeprowadzane „z urzędu” i nie jest do tego potrzebny żaden wniosek od poszkodowanego lub świadka wypadku skierowany do pracodawcy. Postępowanie powypadkowe powinno zostać **wszczęte już w momencie powzięcia wiadomości** o zdarzeniu (§ 7 ww. rozporządzenia). Warto też przypomnieć, że brak widocznego skutku wypadku (nie widać żadnego urazu) nie może być podstawą do zaniechania przeprowadzenia takiego postępowania.

PRZYKŁAD

Zdarza się, że skutki wypadku ujawniają się nawet po kilku latach po zdarzeniu, dlatego postępowanie powypadkowe dobrze jest przeprowadzić mimo braku widocznego urazu i w przyszłości dysponować materiałem dowodowym. Postępowanie powypadkowe zapewne ujawni też miejsca, które wymagają poprawy i zagrożenia, które koniecznie trzeba minimalizować.

Skład zespołu powypadkowego

Zespół powypadkowy to **dwóch równorzędnych członków** bez przewodniczącego, przy czym:

- jedna z tych osób reprezentuje pracodawcę,
- druga – pracowników.

Nie mogą to jednak być przypadkowe osoby.

Podstawową zasadą określoną w § 5 przywołanego rozporządzenia w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy jest to, że **w skład zespołu powypadkowego wchodzi:**

- **pracownik służby bhp** – reprezentant pracodawcy,
- **społeczny inspektor pracy** – reprezentant pracowników.

Skompletowanie ww. składu zespołu jest oczywiście możliwe tylko w większych zakładach pracy, w których funkcjonuje służba bhp i jest wybrany społeczny inspektor pracy. W przypadku, **gdy nie jest wybrany społeczny inspektor pracy**, to zamiast niego, w skład zespołu powypadkowego wchodzi przedstawiciel pracowników, wybrany na podstawie art. 237^{13a} Kodeksu pracy (t.j. Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.), przez zakładowe organizacje związkowe, a jeżeli takie organizacje nie działają

w zakładzie – przez pracowników, w trybie przyjętym u danego pracodawcy. Wybrany **przedstawiciel pracowników** powinien mieć aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w dziedzinie bhp, a według reguł szkolenia określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z 27.7.2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bhp (Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.) właściwym będzie **szkolenie okresowe**, gdyż szkolenie wstępne (instruktaż ogólny i stanowiskowy) nie zapewniają zdobycia dostatecznej wiedzy do prowadzenia postępowania powypadkowego. **W mniejszych zakładach pracy** (zatrudniających do 100 pracowników), w których pracodawca nie ma obowiązku tworzenia służby bhp, jej zadania może wykonywać:

- sam pracodawca lub,
- wyznaczony przez niego pracownik albo,
- specjalista spoza zakładu pracy.

Każda z tych osób (wykonująca aktualnie zadania służby bhp) może być członkiem zespołu powypadkowego, w miejsce przewidziane dla pracownika służby bhp (reprezentanta pracodawcy).

Jeżeli pracodawca ze względu na **małą liczbę zatrudnionych** nie jest w stanie powołać zespołu powypadkowego w składzie dwuosobowym, w skład tego zespołu wchodzi:

- pracodawca oraz
- specjalista spoza zakładu pracy.

Dopuszczalne warianty składu zespołu

Reprezentant pracodawcy	Reprezentant pracowników ○		
	Społeczny inspektor pracy	Przedstawiciel pracowników	Specjalista spoza zakładu pracy
Pracownik służby bhp	⊗○	⊗○	
Pracownik wykonujący zadania służby bhp	⊗○	⊗○	
Pracodawca	⊗○	⊗○	⊗○
Specjalista spoza zakładu pracy	⊗○	⊗○	

PRZYKŁAD

Częstym błędem jest powoływanie do składu zespołu powypadkowego:

- pracownika służby bhp i pracodawcy lub
- kierownika działu, w którym doszło do wypadku i pracownika służby bhp.

W obu przypadkach **pracownicy nie mają swojego przedstawiciela** i inspektor pracy zakwestionuje prawidłowość składu takiego zespołu. Także i sam poszkodowany w wypadku również może zakwestionować skład takiego zespołu, jeżeli będzie miał zastrzeżenia co do jego ustaleń.

Wypadek na terenie innego zakładu

Ustaleniem okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, który wydarzył się na terenie innego zakładu pracy powinien zająć się **zespół powypadkowy, powołany przez:**

- **pracodawcę poszkodowanego pracownika** w obecności przedstawiciela pracodawcy, na którego terenie miał miejsce wypadek, albo
- **pracodawcę, na którego terenie** miał miejsce wypadek – na wniosek pracodawcy poszkodowanego pracownika.

Forma powołania zespołu powypadkowego

W przepisach nie określono konkretnej, wymaganej formy powołania zespołu powypadkowego. Jednak wydaje się, że właściwą będzie forma pisemna. Stanowisko to wynika z faktu, że taki sposób powołania (dokument) uprawnia formalnie członka zespołu do korzystania z przysługujących mu praw przy wykonywaniu czynności zmierzających do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku i może być w razie wątpliwości, okazywany innym zainteresowanym. Na końcu rozdziału zamieszczamy stosowne formularze takiego powołania.

PRZYKŁAD

Dokument powołujący dane osoby w skład zespołu powypadkowego może być przedkładany zainteresowanym, np. podczas odbierania informacji od świadków wypadku.

Istotną sprawą jest, aby po wydarzeniu zespół przystąpił jak najszybciej do działania. Taki zresztą jest też wymóg sformułowany w § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy. Aby stan taki osiągnąć, wskazane byłoby **powołanie zespołu o stałym, wcześniej określonym składzie**, który w nagłych przypadkach mógłby natychmiast przystąpić do działania – nie czekając na jednorazowe powołanie.

Wydanie „stałych” powołań nie wyklucza powołania jednorazowo zespołu w innym składzie, oczywiście przy zachowaniu wszystkich reguł, odnoszących się do składu zespołu powypadkowego.

Powołanie zespołu powypadkowego

.....,
(pieczętka zakładu pracy)

..... dn. ....
(miejsowość)

Powołanie

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 1.7.2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. Nr 105, poz. 870) powołuję zespół powypadkowy w składzie:

1. ....
(imię i nazwisko) (stanowisko) (funkcja)
2. ....
(imię i nazwisko) (stanowisko) (funkcja)

do ustalania okoliczności i przyczyn wypadku, który wydarzył się w dniu
..... na terenie
.....

oraz sporządzenia protokołu powypadkowego.

Proszę niezwłocznie przystąpić do ustalenia okoliczności i przyczyn tego wypadku i sporządzić protokół powypadkowy.

Otrzymują:

1. ....
(członek zespołu powypadkowego)
2. ....
(członek zespołu powypadkowego)

.....
(podpis osoby reprezentującej pracodawcę)

Powołanie na członka zespołu powypadkowego pracownika służby bhp

.....,
(pieczętka zakładu pracy)

..... dn. ....
(miejsowość)

Pan/Pani*)

.....
(stanowisko)

.....
.....

Powołanie

W związku z wykonywaniem przez Pana/Panią zadań służby bhp w zakładzie powołuję Pana/Panią*) na okres*) ..... /do odwołania*) na członka zespołu powypadkowego, którego zadaniem będzie ustalanie okoliczności i przyczyn wypadków w zakładzie zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 1.7.2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. Nr 105, poz. 870) oraz sporządzanie protokołów powypadkowych.

Po otrzymaniu wiadomości o zdarzeniu wypadkowym w zakładzie proszę nawiązać kontakt z drugim członkiem zespołu powypadkowego Panem/Panią*) .....
(imię i nazwisko)

(tel. ....) i na podstawie niniejszego powołania niezwłocznie przystąpić do ustalenia okoliczności i przyczyn tego zdarzenia.

W przypadku pojawienia się jakichkolwiek przeszkód w niezwłocznym podjęciu działań mających na celu ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku, proszę mnie o tym powiadomić w trybie pilnym (tel. ....).

Do wiadomości:

Pan/Pani*)

.....
(członek zespołu powypadkowego)

.....
(podpis osoby reprezentującej pracodawcę)

*) Niepotrzebne skreślić

Powołanie na członka zespołu powypadkowego społecznego inspektora pracy lub przedstawiciela pracowników

.....,
(pieczętka zakładu pracy)

..... dn. ....
(miejscowość)

Pan/Pani*)

.....
(stanowisko)

.....
.....

Powołanie

W związku wyborem Pana/Pani*) na społecznego inspektora pracy/przedstawiciela pracowników zakładu do konsultacji w zakresie bhp*) powołuję Pana/Panią*) na okres*) ..... /do czasu wygaśnięcia mandatu załogi*) na członka zespołu powypadkowego, którego zadaniem będzie ustalanie okoliczności i przyczyn wypadków w zakładzie oraz sporządzanie protokołów powypadkowych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 1.7.2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. Nr 105, poz. 870).

Po otrzymaniu wiadomości o zdarzeniu wypadkowym w zakładzie proszę nawiązać kontakt z drugim członkiem zespołu powypadkowego Panem/Panią*) .....
(imię i nazwisko)

(tel. ....) i na podstawie niniejszego powołania niezwłocznie przystąpić do ustalenia okoliczności i przyczyn tego zdarzenia.

W przypadku pojawienia się jakichkolwiek przeszkód w niezwłocznym podjęciu działań mających na celu ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku, proszę mnie o tym powiadomić w trybie pilnym (tel. ....).

Do wiadomości:

Pan/Pani*)

.....
(członek zespołu powypadkowego)

.....
(podpis osoby reprezentującej
pracodawcę)

*) Niepotrzebne skreślić